1852. N°. 49.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 23 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 April.

Zitting van den Gemeenteraad van heden.

Afwezig de HH. Mr. J. C. Bucaille, A. Hartevelt Jz. en Mr. D. Tieboel Siegenbeek.

De Notulen van de vorige vergadering zijn gelezen en goedgekeurd.

De Burgemeester heeft medegedeeld:

Eene dispositie van Gedeputeerde Staten van den 6den April 1852, houdende goedkeuring van het raadsbesluit, waarbij tot de beschikking van gelden op het Art. der Onvoorziene Uitgaven is besloten, als *f* 200 voor de Kweekschool voor Onderwijzers en *f* 150 voor het Collegie van Zetters.

En is besloten deze aan te nemen voor kennisgeving.

Voorts zijn door den Burgemeester overgelegd:

1°. 36 adressen om met den post van Commissaris van het Haagsche, Delfsche en Rotterdamsche pakschuiten-veer te worden begunstigd als van: T. Baaten, A. van Beaten, J. Bey, N. A. Blom, P. J. Broekhoff, T. J. C. Capteyn, J. H. Delforno, P. G. Derr, H. van Dorsten, C. Dijkman, W. F. Filippo, G. de Groot, J. M. Gutberlet, J. A. van Hees, P. Herdingh, F. H. Hoek, C. Hofkes, F. A. L. Jackson, J. Jongeneel, J. van der Kamp, J. Karstens, J. Labree, A. Langeveld, Z. Loigepee, J. Maaskant, W. B. Molkenboer, J. M. Randoe, J. H. du Saar, S. A. Sprock, V. Stokhuyzen, A. Taverne, J. P. Taverne, P. van den Upwich, C. Visser, J. C. Wendel en J. A. Wetrens.

2°. Nog 4 adressen om tot Stads-Vroedvrouw te worden benoemd, als van J. M. van Wijk, Huisvrouw van J. Velthuyzen, thans extraordinaris Stads-Vroedvrouw, Anna de Hey, Huisvrouw van J. van Leeuwen, N. Huiser, Huisvrouw van J. Labree, en B. van Velzen, Huisvrouw van C. van Omvlee.

En is besloten, nadat de namen der adressanten zijn voorgelezen, de requesten sub 1° ter inzage van de Leden in de Leeskamer neder te leggen, terwijl door den Burgemeester wordt medegedeeld dat de vervulling dier vacerende betrekking op heden over acht dagen zal plaats hebben; en die sub 2° te stellen in handen van de Plaatselijke Geneeskundige Commissie om dienaangaande te dienen van berigt en raad, met verdere uitnoodiging om zonder consequentie voor het vervolg voor deze betrekking eene aanbevelingslijst van twee personen in te leveren.

3°. Een staat van af- en overschrijving op de begrooting van 1851 van Armverzorgers der Israëlitische Gemeente.

4°. De rekening van Regenten van het Minnen- of arme oude Mannen- en Vrouwenhuis, over 1851.

5°. De rekening van de Bank van Leening over den jare 1851.

6°. Eene finantieele voordragt van Burgemeester en Wethouders, houdende het voorstel om onder daarbij aangegeven voorwaarden aan de aannemers van werken over 1851, de uitbetaling van den laatsten termijn hunner aannemingsom te vervroegen, zoodanig dat deze nog in de gemeenterekening van 1851 kan worden opgenomen.

En is overeenkomstig des Burgemeesters voordragt besloten de stukken sub n°. 3 tot en met 6, ten fine van rapport te stellen in handen van de Commissie van Finantie.

7°. Een request van de Vereeniging der Turfdragers en Tonsters.

Is besloten dit te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders, ten einde dit simul et semel met hun rapport over deze Vereeniging te behandelen.

8°. Rapport van de commissie voor de tentoonstelling.

9°. Voorstel van het Raadslid Leembruggen omtrent de ruiming dezer Stads riolen, en de meest doelmatige aanwending der meststoffen die deze riolen zullen opleveren ten voordeele der Gemeente.

Is besloten, deze beide stukken ter inzage van de leden in de Leeskamer neder te leggen.

De Burgemeester stelt aan de orde van den dag:

1°. Benoeming van een' gecommitteerde over de vereenigde Gasthuizen, ter vervanging van den Heer Bucaille, die belet wordt deze betrekking te aanvaarden.

En nadat de HH. Lezwyn, Cock en Taets waren aangewezen, om met den Burgemeester het Bureau van stemopneming uit te maken, is tot de stemming overgegaan, en zijn bij 22 stembilletten, overeenkomende met getal aanwezige leden uitgebragt op de HH. van der Hoeven 20, Gevers 1 en Lisman 1 stemmen, en is alzoo benoemd de Heer Prof. J. van der Hoeven, die echter de aanneming dezer benoeming voor 8 dagen heeft in beraad genomen.

2°. Kohier van het Lantaarn- en Brandspuiten-, Nacht-, Brand- en Klapwakersgeld.

En is besloten dit kohier te arresteren.

3°. Rapport van de Commissie omtrent de middelen ter wering der bedelarij.

En is besloten dit stuk conform de voordragt te stellen in handen van de commissien van Fabricage en Finantie.

4°. Conditiën wegens de leverantie van houtwaren.

En is bij de behandeling dezer conditien aanmerking gemaakt op de daarin voorkomende bepaling *versche zagerij*, waaruit deliberatien zijn ontstaan, waaraan de HH. Stoffels als lid van de Commissie van Fabricage en Leembruggen hebben deel genomen, die deze bepaling hebben verdedigd, terwijl bij deze discussien de Hr. v. d. Hoeven van oordeel was deze bepaling uit de condition weg te laten. De Heer Lisman heeft ten gevolge dezer overwegingen, waarbij nog de HH. Groos en van Outeren het woord hebben gevoerd, zijn voorstel ingetrokken om in plaats van versche zagerij te bezigen de bewoording van droog gezaagd hout, met voordragt dat het voorstel van den Heer van der Hoeven in rondvraag moge worden gebragt. Eindelijk stelt de Heer v. d. Boon Mesch voor deze zaak 8 dagen uit te stellen, ten einde de Commissie van Fabricage in de gelegenheid te stellen de gemaakte bedenkingen nader te onderzoeken, hetgeen met 20 tegen 2 stemmen wordt aangenomen.

Tegen hebben gestemd de HH. Bake en van Outeren.

5°. Staten van af- en overschrijving op de begrooting van 1851.

a. van het Minnehuis.

Bij de behandeling van dit onderwerp brengt de Heer Groos in het midden de vraag of deze staten van af en overschrijving wel worden gevorderd, daar zulks noch in art. 148 der Gemeentewet noch in eenig ander artikel is voorgeschreven. De Burgemeester verdedigt daarentegen het gevoelen dat, vermits het vaststellen dezer begrootingen tot de bevoegdheid van den Raad behoort, deze ook magtiging moet verleenen om van deze begrooting af te gaan. De Heer van der Boon Mesch is van gevoelen dat deze afschrijvingen eenig doel konden hebben en ingediend moeten worden vóór dat de uitgaven, die deze af- en overschrijvingen vorderen, waren gedaan, maar dat nu de dienst van 1851 is afgeloopen, het genoegzaam zal zijn, dat de rekening worde opgenomen, zonder deze Staten vooraf goed te keuren, bij welke opname als van zelve de goed- of afkeuring der overschrijving plaats heeft. Na nog eenige stemmen, waarbij de HH. Krantz als lid van de Commissie van Finantie, Gevers, Olivier, Bake en van Outeren zich voor de behandeling der overgelegde staten verklaren, verlangt de Heer Groos dat als nog zijn voorstel in rondvraag worde gebragt, hetgeen als slechts door één lid ondersteund wordende niet verder in rondvraag wordt gebragt.

Deze staat daarna in rondvraag gebragt zijnde, heeft de Heer Olivier als lid dezer administratie zich buiten stemming gehouden, terwijl die is goedgekeurd met 17 tegen 1 stem, hebbende de HH. van der Boon Mesch, Groos en Cock zich buiten stemming gehouden. Tegen heeft gestemd de Heer van Kaathoven.

b. van het H. G. of Arme Wees- en Kinderhuis.

Is besloten dezen goed te keuren, met 20 stemmen, hebbende de HH. van Kaathoven en Taets als Regenten over dit gesticht geen deel aan de stemming genomen.

c. van het Luthersch Wees- en Oudeliedenhuis.

Ook deze staat in rondvraag gebragt zijnde, is dezelve goedgekeurd en tevens besloten Mres Regenten dezer administratie te magtigen om het batig slot dezer administratie aan te wenden in mindering van het nadeelig slot der rekening over 1847.

d. van de Luthersche Armen.

En is mede besloten dezen staat van af en overschrijving goed te keuren, maar te difficulteren in het verder door Mres Regenten gedaan verzoek om het batig slot over 1851 te doen strekken in mindering der over 1847 nog bestaande schulden bij de administratie over het Evangelisch Lutersch Wees- en Oudeliedenhuis.

6°. de rekening van de Kamer van Koophandel en Fabrieken 1851.

En gelet op het rapport van de Commissie van Financie is besloten deze goed te keuren in ontvang ter somma van *f* 475,00, in uitgaaf tot een bedrag van *f* 398,26 en alzoo sluitende met een voordeelig saldo van *f* 76,74, hebbende tot dit besluit de HH. ten Sande, Le Poole en Krantz, als leden van de Kamer van Koophandel en Fabrieken niet medegewerkt en zich alzoo buiten stemming gehouden.

Waarna de Vergadering is gesloten.

— Ll. Dingsdagavond hield de Afdeeling der Ned. Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank alhier, eene openbare bijeenkomst in de groote zaal der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Als spreker trad op de Heer T. C. R. Huydecoper, Theol. Dr. en Predikant te 's Hage. Een talrijk opgekomen publiek, opgeluisterd door de tegenwoordigheid van verscheidene Dames, gaf een aangenaam bewijs van veler belangstelling, door de voordragt des sprekers bijzonder opgewekt en gaande gehouden, die een tafereel ophing van het huisgezin en de kroeg; van het huisgezin dat van God was ingesteld tot opleiding en vorming van den mensch voor de maatschappij, van het huisgezin als het tooneel voor Christelijke pligtsbetrachting; van de kroeg waar welvaart en zedelijkheid ten offer wordt gebragt, van de kroeg als het tooneel van ruwe losbandigheid, van treurige verkwisting van zuur verdiende arbeidsloon, terwijl vrouw en kinderen gebrek lijden. Na de ware en treffende schilderij daarvan, deelde de spreker onderscheidene droevige ervaringen mede, hem in zijne ambtsbediening voorgekomen, van al den jammer en ellende waarvan de kroegen de verleidelijke, de rampzalige kweekplaatsen zijn. Hij behoefde geene uit de verbeelding gegrepene toestanden; de werkelijkheid van het maatschappelijk leven had hem er opgeleverd, die het menschelijk gevoel diep moesten treffen. Hij had ze ondervonden, die bittere klagten van mishandelde, door gebrek tot radeloosheid gebragte vrouwen, hij had ze gezien die verwaarloosde kinderen, wier vader, nadat hij in de kroeg zijn geweten had verschroeid, gevoelloos aanschouwer was van den steeds toenemenden achteruitgang van zijn gezin, ten laatste in nijpend gebrek uitloopende; wien het niet meer bekommerde, hoe zijne kinderen opgroeide, en die daar voortleefde als de slaaf van den drank, de schrik van zijn gezin, de ballast der maatschappij.

Hij wees op zoo vele gezinnen, waar het, wel niet tot dat uiterste van ellende was gekomen, maar waar de drank toch zigtbaar de welvaart en zedelijkheid des huisgezins ondermijnde.

De gansche rede des sprekers werd met veel aandacht aangehoord en zal, als wij die beoordeelen naar de eenvoudige waarheid zonder overdrijving, naar de voortreffelijkheid van stijl en bewerking en uitnemende voordragt, gewisselijk bij velen een gunstigen indruk hebben achtergelaten en zoo, wij wenschen menigeen bewegen tot toetreding tot eene vereeniging, die zonder eenig bijoogmerk alleen ten doel heeft om 't gebruik te weren van een drank, die tegenover de tallooze jammeren welke zij over de maatschappij uitstort, niets heeft waardoor hij zich aanbeveelt, en meer dan eenige andere oorzaken, ja meer dan die alle te zamen de verarming en ontzedelijking des volks in de hand werkt; die in de kroegen afbreekt en ondermijnt wat men in kerk en school tracht op te bouwen; in de kroegen, wier opschrift wel wezen mogt: die met gejuich zaaijen, zullen met tranen maaijen!

— Naar aanleiding van hetgeen in de bijeenkomst van geneeskundigen op 17 Maart bepaald was, omtrent de doelmatigheid van de stichting eener inrigting, waarin onderwijs aan doofstommen, volgens de Duitsche methode, zoude gegeven worden, hebben de Heeren Doctoren M. G. Timmers Verhoeven, te Dordrecht; C. J. Vaillant, te Maassluis; A. Maas, te Schiedam; G. van Charante, D. F. van der Pant, J. G. F. Sleurs, Q. J. Goddard, J. M. Roelants, J. B. Molewater, J. E. de Vry, de Heeren Chir. A. Schrey Vorstman, J. Yriens, J. Vogel, M. Polano, J. R. Reckers, P. A. Keuls, A. Symons en de Heer D. Hirsch, allen te Rotterdam, zich vereenigd, en in eene op den 13den dezer gehouden vergadering als Commissie »tot grondvesting eener inrigting voor doofstommen onderwijs naar de Duitsche methode te Rotterdam" geconstitueerd. Vervolgens werd een bestuur gekozen, bestaande uit de HH. Doctoren Molewater, President; Goddard, Vice-Pres. en Chir. A. Symons, Secretaris. Eindelijk ging men over tot het benoemen eener Sub-Commissie, zamengesteld uit de drie leden van het bestuur en de HH. Polano en Hirsch, aan welke de taak opgedragen is om een plan te ontwerpen en dit later ter beoordeeling aan de vereenigde Commissie voor te stellen.

— Z. M. is den 20sten ten 8 ure te Harlingen aangekomen, heeft zich na in die stad en te Franeker eenigen tijd te hebben vertoefd, naar Leeuwarden begeven, waar hij des namiddags te 4 ure is aangekomen, onder het gejuich van eene overgroote menigte. Des avonds was er eene allerschitterendste verlichting, welke Z. M. te half 10 ure is gaan bezigtigen, in een open rijtuig gezeten.

— Ten aanzien van het in ons nommer van Vrijdag den 9den dezer opgenomen berigt, betrekkelijk eene mededeeling van den Heer A. Hoek, in de jongst gehoudene vergadering der Maatschappij van Landbouw, aangaande een door hem aangewend middel ter genezing van longziek vee, kan men thans met meer naauwkeurigheid berigten, dat hij van de door hem aanbevolene geneeswijze niet heeft gewaagd, als zou deze reeds als een vast genees- of voorbehoedmiddel tegen veeziekte kunnen worden aangemerkt, doch alleen, dat de uitkomsten, die zij aanvankelijk in enkele stallen heeft opgeleverd, hem hoop doen voeden op de vinding der middelen, die, onder Gods zegen, die uitkomsten zouden mogen doen verwachten.

— Op 1 October 1851 waren in de magazijnen der Marine in ons land voorhanden 2186 kanonnen, 1135 geweren, 1914 pistolen, 1917 sabels, 1797 pieken, 1656 bijlen, 900 affuiten, 157,572 gewone en 659,242 kartetskogels, 480 bommen, 402 percussie- en 19,242 gewone granaten, 15,456 kartetsen en 42,885 Ned. ponden buskruid.

— De Nederlandsche Handelmaatschappij heeft bevracht voor Amsterdam 16 schepen, voor Rotterdam 8, voor Dordrecht 5, voor Schiedam 2 en voor Middelburg 1 schip.

— Gedurende het 1ste quartaal van 1851 is onder het beheer van de Weeskamer te Batavia gesteld, onder anderen de nalatenschap van Hendrik Johannis van der Putt, zoon van Floris Johannes van der Putt en Alida Cornelia van Gelderen, geboortig van Besoyen, laatst alhier woonachtig, den 18den Junij 1841 als opperwachtmeester naar O.-Indië vertrokken en den 24sten April 1850 te Soerabaija als 2de Luitenant overleden. Het geldelijk bedrag der nalatenschap is *f* 3,580.52½.

's GRAVENHAGE, 22 April.

Z. M. heeft den Heer P. Vreede Bik, Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden benoemd tot Ridder der Orde van den Nederl. Leeuw, voorts den Heer J. van Gogh, Luitenant ter Zee 1ste klasse, en den Hoogleeraar J. Bosscha, te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de Ridderorde van den Witten Valk, hen door den Grootshertog van Saksen-Weimar geschonken.

— Z. M. heeft afwijzend beschikt op het adres van den Stedelijken Raad, waarbij eene toelage gevraagd werd voor het Fransch tooneel.

— Z. M. heeft Donderdag ll. in een bijzonder gehoor ontvangen den Heer Alexandre Vattemare, Agent der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, voor het stelsel van internationalen ruilhandel van boeken en kunstwerken.

— De Minister van Financien heeft *f* 24.85 ontvangen van eenen onbekende onder het postmerk Zwolle, voor de schatkist.

— Onze stadgenoot, de Heer R. T. Maitland, is door de *Academie Nationale de France* tot haar medelid benoemd. Hij heeft deze eervolle onderscheiding te danken aan een door hem op de wereldtentoonstelling ingezonden model eener veiligheids-locomotief van zijne uitvinding.

— Te Brussel is in het huwelijk getreden de Heer H. van Brienen van Amsterdam, wonende te Wassenaar en Jonkvrouwe P. van der Linden d'Hoogvorst.

— Het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland heeft heden uitspraak gedaan in zake van M. Ponten, van Dordrecht, beschuldigd van kindermoord. Het Hof heeft bij een zeer breedvoerig arrest, haar schuldig verklaard aan de misdaad haar ten laste gelegd, en haar veroordeeld tot de straffe des doods, uit te voeren binnen de stad Dordrecht. De Voorzitter, Mr. J. A. Philipse, heeft na het uitspreken van het arrest, in eene krachtige en treffende rede, de veroordeelde toegesproken, welke op haar en het talrijk publiek eenen diepen indruk heeft te weeg gebragt.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag 20 April.

In deze zitting heeft de Kamer de bij haar aanhangige wetsontwerpen aangenomen. Morgen zal de Kamer beraadslagen over het wetsontwerp tot verhooging van Hoofdstuk IV der begrooting, over dat tot uitgifte van muntbilletten, en over een 22-tal naturalisatiën.

Zitting van Woensdag 21 April.

In deze zitting is verslag uitgebragt op de wetsontwerpen tot wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegrooting voor 1851 (kindergelden enz.); tot regeling der afkondiging van algemeene maatregelen van inwendig bestuur; tot vaststelling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1849; tot verbetering van den accijns op het zout; tot verbetering van den accijns op de suiker, en tot goedkeuring van het verdrag van handel en scheepvaart met Pruissen en de verdere Staten van het Duitsche Tolverbond.

De beraadslaging over de 5 eerste zal plaats hebben op Vrijdag, en over het laatste op Zaturdag.

Zitting van Donderdag 22 April.

In deze Zitting zijn aangenomen de ontwerpen van wet tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander.

Het ontwerp van wet tot verhooging van het IVde Hoofdstuk der Staatsbegrooting over 1852 (*Rijks-politie*), en dat tot uitgifte van Muntbiljetten, zijn na eenige beraadslaging met algemeene stemmen *aangenomen*.

De Zitting is tot morgen opgeheven.

AMSTERDAM, 21 April.

Bij de heden alhier plaats gehad hebbende stemming tot de verkiezing der leden van de Kamer van Koophandel en Fabrieken, zijn van de 1077 kiesbevoegden opgekomen 274, zoodat de volstrekte meerderheid van stemmen is 138. Heden avond zullen de stembriefjes worden geopend.

— Heden werd alhier, in de Zuiderkerk, het jaarlijksch examen gehouden van de leerlingen der Diaconie-Scholen der Nederd. Herv. gemeente. De tijdelijke Voorzitter van het Collegie van Curatoren de Heer J. J. der Kinderen, opende deze plegtigheid met de beschouwing: Hoe het onderwijs, ingerigt om het verstand te ontwikkelen, maar ook om het hart door godsdienstige kennis te veredelen, kan gezegd worden eene der grootste zegeningen voor een volk te zijn, en hoe de Diaconie-Scholen zich in dien zegen mogen verheugen.

Uit het verslag bleek, dat het gezamentlijk getal kinderen, thans onderwijs genietende, bedraagt 3719, waarvan 423 de herhalingschool en 234 de vroeg- en avondschool, in het Diaconie-weeshuis bezoeken.

De spreker gaf verder berigt dat de collecte des vorigen jaars had bedragen

ƒ 6474.04, en er ten behoeve der scholen, door den Heer Gerrit Kramer een legaat was gemaakt van *ƒ* 6,000.

— In eene eergisteren gehouden buitengewone algemeene vergadering der Nederl. Zeil- en Roeivereeniging alhier is medegedeeld, dat het Z. M., als Beschermheer der Vereeniging, behaagd had haar het praedicaat van Koninklijke te verleenen, met magtiging om zijn naamcijfer, met de Koningskroon, in de vlag en standaard der Vereeniging te voeren. Ook heeft Z. M. twee prijzen, tot een gezamenlijk bedrag van *ƒ* 1000, voor den wedstrijd op 21 Augustus uitgeschreven, en de Vereeniging in staat gesteld, door het uitloven van prijzen en premien, eene tentoonstelling van voorwerpen, op scheepsbouw en zeevaart betrekkelijk, te houden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 20 April.

De Heer Salomons, Candidaat van Greenwich voor het Parlement, doch Israëliet, en die daarom den gevorderden eed niet had afgelegd, maar evenwel in het Parlement had plaats genomen, is thans door de Regtbank, waarvoor de zaak aanhangig was gemaakt, tot 1500 £ boete veroordeeld.

— Den 17den gaf het aloude en rijke gilde der goudsmeden eenen prachtigen maaltijd ter eere der Ministers. De meeste leden van het bewind benevens vele andere aanzienlijke personen woonden het feest bij. De voorzitter stelde onder anderen voor op de gezondheid te drinken van den broeder goudsmit Lord Derby. De eerste Minister antwoordde dat hij er groote eer in stelde, lid te zijn dezer broederschap. Vervolgens wees hij op de uitbreidende goudproductie en zeide dat er, nog niet lang geleden, even als ten opzigte van het goud, een volksvooroordeel bestond, dat de voorraad politiek metaal en de mijn van staatslieden zeer beperkt was; het verblijdde hem dat hij gediend heeft om eenigermate dat vooroordeel te verdrijven. Hij zeide verder dat het bewind al de groote belangen des lands, en niet het belang alleen van eenige volksklasse behartigde, en bovenal 's lands instellingen, de godsdienstvrijheid en de Protestantsche godsdienst met de staatskerk wilde in stand houden. De Procureur-Generaal zeide dat het bewind aan den wensch des lands naar eene eenvoudiger en minder kostbare regtsbedeeling wilde voldoen.

— Het Lagerhuis heeft eergisteren zijne door de Paasch-vacantie afgebroken zittingen hervat. In het begin der zitting is van regeringswege voorgesteld, dat het Huis uit zijn midden eene commissie zoude benoemen om de werking der bestaande inrigting van het bestuur van Britsch Indië te onderzoeken, ten einde te kunnen beoordeelen of die inrigting bij den aanstaanden afloop van het zoogenaamde charter der Oost-Indische Compagnie veranderd dient te worden. Een der leden, de Heer Anstey, heeft als amendement voorgesteld, dat de regering ook eene commissie naar Indië zoude zenden, met de noodige volmagt om aldaar volledige berigten in te winnen, omtrent den toestand des lands en de wenschen der Europesche en inlandsche bevolking.

In het Hoogerhuis is reeds door Lord Ellenborough, gewezen Gouverneur-Generaal, een voorstel ingediend, volgens hetwelk de tegenwoordige inrigting in beginsel behouden maar aanmerkelijk gewijzigd zoude worden.

Een van de leden der ministeriële partij, de Heer Spooner, heeft voorgesteld eene commissie te benoemen om te onderzoeken in welken geest de aanstaande Roomsche geestelijken in het Iersche seminarie te Maynooth worden opgevoed. Hiermede staat de vraag in verband, of het rijkssubsidie van £ 32,000 nog verder aan die kweekschool moet worden verleend. De Heer Hume heeft kennis gegeven dat hij, ingeval dat voorstel aangenomen wierd, als amendement voorstellen zoude, daarbij de volgende bepalingen te voegen: »De commissie zal tevens moeten onderzoeken op welke gronden jaarlijks aanzienlijke sommen uit de door alle belastingpligtigen opgebragte gelden door het Parlement bewilligd worden voor het schoolonderwijs van andere godsdienstige secten in Ierland en tot schraging van hare inrigtingen; hoeveel deze sommen bedragen, en hoe groot het aantal is der tot elk dier secten behoorende personen. Verder zal de commissie onderzoeken, hoe groot eene som in 1850 uit de tienden en het algemeen vermogen door het Parlement voor het onderhoud der Anglikaansche kerk in Ierland is bestemd, hoe deze sommen zijn besteed, en hoeveel personen in Ierland tot die kerk behooren.”

— Uit het dezer dagen te Dublin op de twaalfde jaarlijksche vergadering van het Kerkelijk Genootschap ter bevordering der volksopvoeding in Ierland uitgebragte verslag, blijkt, dat thans 1835 scholen met 103,878 scholieren onder haar bestuur of invloed staan (dat is 3 scholen meer en 4572 scholieren minder dan een jaar vroeger). Van de scholieren behooren 59,456 tot de staatskerk, 14,991 tot andere Protestantsche kerkgenootschappen, en 29,431 tot de Roomsche kerk. Het verslag besluit hieruit dat de Iersche Katholieken niet afkeerig zijn van »een op de Heilige Schrift gegrond gemengd schoolwezen.”

— Vrijdag is een Nederlandsch schip van Liverpool naar Libau, op de hoogte van Portland, met zooveel kracht tegen het Engelsch schip Triton gevaren, dat dit laatste dadelijk is gezonken en 7 schepelingen omgekomen zijn.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 April.

Heden heeft het Wetgevend Ligchaam het eerste aan zijne stemming onderworpen wets-ontwerp over de hermunting van het kopergeld met 210 tegen 5 stemmen aangenomen. De beraadslaging duurde slechts twee uren en de leden die bedenkingen opperden, werden beantwoord door den Rapporteur der Commissie van voorloopig onderzoek en door de leden van den Staatsraad, aan wie de Regering de verdediging had opgedragen.

— Volgens het bij den Staatsraad aanhangig ontwerp van wet op het onderwijs wordt bepaald, dat geen leek zonder vergunning van den Minister van Openbaar onderwijs, en geen geestelijke zonder vergunning van den Bisschop der kerkprovincie, eene inrigting van onderwijs mag openen, maar dat alle scholen zonder eenige uitzondering aan het staatstoezigt onderworpen zijn, terwijl elk die aan de van regeringswege aangestelde inspecteurs het toezigt op zijne school bemoeijelijkt of belet, met zware straf bedreigd wordt.

— In een der dagbladen van Havre, hetwelk omtrent handelsaangelegenheden veelal goed onderrigt is, leest men het volgende berigt: »Wij meenen te weten dat het gouvernement voornemens is eerlang aan het Wetgevend Ligchaam eene wijziging der tariefwetgeving voor te dragen, welke voor de Fransche scheepvaart zeer voordeelig zal werken. Deze wet zoude strekken tot vermindering of opheffing der invoerregten op de grondstoffen voor den scheepsbouw, zoo als hout, ijzer, hennep enz.”

— De reis van den Prins-President naar het landschap Sologne, tot onderzoek van de doelmatigheid der ontworpen werken aan de rivier de Loire, zal reeds in het begin dezer week plaats hebben. Hij zal door verscheiden Ministers vergezeld worden en binnen weinige dagen alhier terugkeeren.

— Het leger telt thans 18,304 Officieren; het staat onder het bevel van den Prins-President, die 5 Maarschalken, 78 Divisie-Generaals en 152 Brigade-Generaals onder zijne bevelen heeft.

— In de departementen der Ardèche en der Beneden-Alpen schijnen vele voorstanders van de regeringloosheid te zijn, en de geheime genootschappen het hoofd wederom op te steken. Zulks heeft zich vooral geopenbaard, nadat de staat van beleg in genoemde departementen is opgeheven.

— In den Keizerlijk-Russischen almanak wordt de oudste tak der Bourbons aangeduid als de in 1852 in Frankrijk regerende familie. Zulks heeft hier en vooral aan het Elysée niet weinig verbazing verwekt.

SPANJE.

MADRID, 14 April.

H. M. heeft eenige dagen voor hare afreize naar Aranjuez, de volgende kleinodiën ten geschenke gegeven aan Onze Lieve Vrouwe van Atocha: 1°. Een kroon van gedreven goud, met edelgesteenten, waaronder ter grootte van een hazelnoot en van het zuiverste water, en Braziliaansche topazen versierd; zij heeft den vorm van eene keizerskroon en eene waarde van 6 millioen realen; 2°. eene dergelijke kroon voor het Kindeken Jezus; 3°. twee bouquetten van louter diamanten vervaardigd. Het geheele geschenk heeft eene waarde van 12 millioen realen en is bewerkt door den kunstenaar Lovia. Het beeld der Lieve Vrouwe, is met een en ander versierd geworden en op een tafel voor het hoogaltaar te pronk gezet, bewaakt door vier invaliden.

— Op den spoorweg van Aranjuez is een betreurenswaardig ongeluk voorgevallen; een man te paard, die zijn moed en de vlugheid van zijn ros wilde aan den dag leggen, kruiste herhaalde malen den weg over, terwijl een trein naderde. De laatste maal echter had hij zeker de snelheid van den trein kwalijk berekend, want deze bereikte en vermorzelde hem en zijn paard.

FRANKFORT.

19 April.

De Regering van Keur-Hessen gaat voort allen die eenig aandeel hebben genomen aan den vroegeren lijdelijken tegenstand tegen de Regering, haren wraak te doen ondervinden. Er zijn thans weder 7 leden van den stedelijken Raad van Kassel geschorst, terwijl geregtelijke vervolging tegen hen zijn aangevangen. — De ziekte van den Keurvorst blijft op dezelfde hoogte.

— Te Bremen is den 15den April het verbazend groot aantal van bijna 6000 landverhuizers naar Amerika ingescheept; nog nimmer had men op éénen dag zulk eene menigte aan boord zien gaan.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 5 April.

Er heerscht bijzonder groote ijver in spoorweg-ondernemingen. Terwijl op den 1sten Januarij jl. 10,814 mijlen spoorbaan in de Vereenigde Staten in gebruik waren, was eene nog grooter uitstrektheid, te weten 10,898 mijlen, op dat tijdstip in aanbouw, waarvan het grootste deel binnen de eerstvolgende vijf jaren zal voltooid zijn. De kosten van aanleg der in het begin des jaars in gebruik zijnde spoorwegen worden begroot op 348,000,000 doll., of 32,180 dollars per mijl.

ZUID-AMERIKA.

In de Straat van Magellaan, noordwaarts van Kaap Horn, heeft de bevolking eener door de Regering van Chili op fort Burnes gevestigde strafkolonie zich in het laatst van December aan de afgrijselijkste wreedheden schuldig gemaakt. Na den Gouverneur, den Heer Munoz Gamero, een man die de achting van alle weldenkenden genoot, onthalsd en zijn lijk verbrand te hebben, maakten zij zich van een Noord-Amerikaansch schip meester, bragten den eigenaar, die zich aan boord bevond, ter dood, en dwongen de matrozen het vaartuig onder de bevelen van hun opperhoofd te stellen. Vervolgens bemagtigden zij een Engelsch schip, van Valparaiso naar Liverpool bestemd, vermoordden de equipage en verdeelden den rijken buit van 108,000 piasters. Zoodra de tijding dezer gruwelen Valparaiso bereikt had, zond de Engelsche Consul aldaar twee gewapende schepen derwaarts, wier bemanning het gelukt is de sporen der schuldigen te vinden, hen aan boord van het door hen bemagtigd Amerikaansch schip gevangen te nemen en in handen des Consuls en der Chilische autoriteiten te brengen.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 15 tot en met den 21 April 1852.

BEVALLEN: C. S. Thyssen, geb Sares, Z. — A. M. Kruit, geb. Kwestroo, D. — E. C. Bollinger, geb. Beck, D. — L. Broomans. geb. Berg, D. — W. Prins, geb. Verkoren, Z. — M. Regeer, geb. Smit, Z. — G. K. Wijnbeek, geb. Jutting, D. — A. M. van den Ende, geb. Monkoerd, D. — S. E. Kuiters, geb. Huner, Z. — E. Verstraten, Z. — E. Cossée, geb. Mieremet, Z. — H. M. C. Smit, Wed. B. J. van Rozelaar, Z. — M. Maijer, geb. Fleck. D. — A. G. van Iperen, geb. Dorrepaal Ledeboer, D. — M. Pijnaker, geb. Klijn, D. — C. den Houter, geb. van Wijk, Z. — M. F. Masurel, geb. Bouwman, D. — E. de Beunje, geb. Webber, Z. — A. C. van Leeuwen, geb. van Stuivenberg, D. — J. Brokkaar, geb. Regeer, D. — P. Sierat, geb. van der Weyden, Z. — S. Moote, geb. Fonteyn, D. levenl. — L. van der Reyden, geb. Zirkzee, Z. — H. Pel, geb. Hamet, D. — E. C. Kreft, geb. den Hoed, D. — E. C. Kreft, geb. den Hoed, D. levenl.

GEHUWD: Mr. P. F. Hubrecht, Jm. en M. Pruys van der Hoeven, Jd. — A. van Zijp, gedivd. en G. W. Raal, Wed. — J. Groeneweg, Jm. en M. J. Sluimers, Jd.

OVERLEDEN: J. G. van den Brand, geb. Bentner, 71 j. — H. Zirkzee, Z., 8 m. — W. J. K. Hazenberg, D., 15 m. — E. H. van Welzen, D., 4 d. — J. M. Turenhout, D., 10 m. — Johs. Nics. Lammaar, 31 j. — H. M. van Klaveren, Z., 2 m. — B. Andreson, geb. Machielse, 57 j. — M. J. Duiverman, Z., 6 m. — J. C. Eskens, D., 5 m. — T. Krnyk, Z., 4 m. — Lambt. Krispijn, 67 j. — H. M. van Beek, D., 2 j. en 5 m. — Ma. Catha. Dozy, 78 j. — A. F. Le Roy, 2 m.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat, ingevolge art. 265 der Gemeentewet, de Raad in zijne Vergadering van *heden* het Kohier van den hoofdelijken omslag voor het onderhoud der Lantaarnen, Brandspuiten en Nachtwachten over het jaar 1852 heeft vastgesteld, en hetzelve alsnog ter Secretarie dezer gemeente gedurende *acht dagen* voor een ieder ter lezing is nedergelegd, terwijl binnen dien tijd elk op het Kohier aangeslagene, krachtens de 5de alinea van bovengenoemd wetsartikel, zijne bezwaren tegen den aanslag, bij verzoekschrift op ongezegeld papier, bij Gedeputeerde Staten dezer Provincie kan inbrengen.

En zal deze door plaatsing in de *Leydsche Courant* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voorn.,

LEYDEN, 22 April 1852. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: Mr. PAUL FRANÇOIS HUBRECHT,
Advocaat te Rotterdam,
MET
MARIA PRUYS VAN DER HOEVEN.

LEYDEN, 21 April 1852.

Op heden overleed alhier in den ouderdom van acht en zeventig jaren, mijne geliefde Zuster MARIA CATHARINA DOZY.

Ik vertrouwe kracht en ondersteuning te erlangen om dit verlies met kalmte en onderwerping te dragen.

W. E. DOZY,
LEYDEN, 19 April 1852. Wed. J. J. STUERMAN.

Heden overleed na een lang lijden mijn geliefde Broeder JACOBUS FRANCISCUS, in den jeugdigen leeftijd van 20 jaren.

LEYDEN, 20 April 1852. F. A. VAN DER LAAKEN.

Er wordt geen uiterlijke Rouw aangenomen

Heden overleed ons jongste Kindje TOBIAS, ruim $2\frac{1}{2}$ maand oud.

B. M. DRAIJER,
LEYDEN, 20 April 1852. M. C. DRAIJER, VISSER.

Eenige Kennisgeving.

Mogten wij ons op den 15den dezer verheugen in de geboorte eener Dochter, heden wierd die vreugde in droefheid veranderd, door het ontslapen van ons innig geliefd Zoontje ARIE, in den aanvalligen leeftijd van ruim 20 maanden.

A. VAN IPEREN,
LEYDEN, 20 April 1852. *Chirurgijn en Vroedmeester.*
A. G. VAN IPEREN, Geb. DORREPAAL.

Het kindje, in wiens geboorte wij ons slechts 12 dagen mogten verheugen, werd ons heden, tot innige droefheid, door den dood ontnomen.

J. HARTEVELT.
LEYDEN, 21 April 1852. L. C. H. HARTEVELT, RIJLOFFS.

Eenige en Algemeene Kennisgeving.

De Ondergeteekende berigt zijne geëerde Begunstigers en verdere Stadgenooten, dat hij zijn **Horologiemakers-Affaire** VERPLAATST heeft, van de Burgsteeg, naar den Nieuwen Rhijn bij de Vischbrug, Wijk VII. No. 10, zich tevens bij voorduring in ieders vertrouwen aanbevelende.

H. POET.

TE HUUR:

Met Mei eerstkomende, **Twee nette Beneden-Kamers**, op een fatsoenlijken stand, bij Burger Lieden, voor een HEER of DAME, met of zonder Bediening, voor een civilen prijs. Adres onder Letter M. aan het Bureau dezer Courant.

GEBR. MULLER, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch* geven uit:

BIJBELOEFENINGEN,

VAN

J. E. VOET VAN CAMPEN,

in leven Predikant te Leyden,

VOORAFGEGAAN VAN EEN LEVENSBERIGT,

door Dr. N. C. KIST, *Hoogleeraar te Leyden.*

(Met Portret.)

EERSTE GEDEELTE. *Prijs f* 1.40.

☞ Het tweede en laatste gedeelte ziet eerdaags het licht.

BOEKVERKOOPING.

Den 22sten en 23sten April Verkooping in het Logement *de Gouden Zon*, van de BIBLIOTHEEKEN, nagelaten door de Wel-Ed. zeer Gel. Heeren J. C. H. DE GAAY FORTMAN, te *Zwolle*, en A. H. VAN MARLE, te *Zutphen*, waarvan de Catalogus nog te bekomen is bij

E. J. BRILL.

Eene zware klierziekte genezen door de Zalf en Pillen van Holloway.

De zoon van den Heer ALLIDAY, te Cheltenham woonachtig, Hoogstraat No. 209, 3 jaren oud zijnde, had een kliergezwel aan den hals, hetwelk in den tijd van 4 jaren zoo verschrikkelijk toenam, dat hij tien afzonderlijke verzweringen kreeg, behalve een kliergezwel tusschen de oogen. De beste geneeskundige behandeling bleef zonder gevolg, daar het bloed zoo bedorven was, dat het onmogelijk scheen, de ziekte te boven te komen. Toen besloot men tot de *Pillen* en de *Zalf* van HOLLOWAY, en in 2 maanden tijds was het jongetje geheel genezen, en is nu sedert 3 jaren bij voortduur volmaakt gezond.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT. te *'s Hage*; bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 21 April.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$61\frac{1}{8}$	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{3}{16}$
Dito Certificaten	" 3 "	$72\frac{3}{4}$	—	—
Dito dito	" 4 "	$93\frac{5}{16}$	$93\frac{7}{16}$	$93\frac{7}{16}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	93	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	$92\frac{3}{4}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg	"	$68\frac{1}{4}$	$68\frac{1}{2}$	$68\frac{1}{2}$
Aandeelen Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Haarlemmermeer	" 5 "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	67	—	—
Dito dito	" 5 "	$94\frac{3}{8}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	$106\frac{1}{2}$	$106\frac{5}{8}$	$106\frac{5}{8}$
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$105\frac{3}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	$95\frac{1}{4}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	90	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	" 4 "	$89\frac{11}{16}$	$89\frac{3}{4}$	$89\frac{3}{4}$
Dito dito Nieuwe	" 4 "	$89\frac{1}{4}$	$89\frac{5}{8}$	$89\frac{5}{8}$
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	—	—	—
POLEN, Obligatiën	" 4 "	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{7}{8}$	$81\frac{7}{8}$
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 250 *f*	—	—	—
Dito dito 1835	" 500 "	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	$21\frac{5}{8}$	$21\frac{3}{4}$	$21\frac{11}{16}$
Dito Obligatiën	" 3 "	$47\frac{5}{8}$	$47\frac{11}{16}$	$47\frac{11}{16}$
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$42\frac{9}{16}$	$42\frac{3}{4}$	$42\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons		$2\frac{9}{16}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	$81\frac{3}{8}$	—	—
Dito	" 4 "	$64\frac{3}{4}$	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$74\frac{5}{8}$	75	—
Dito Nieuwe	" 5 "	$84\frac{3}{4}$	85	[illegible]
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	39	$39\frac{1}{8}$	—
BELGIE, Banc.	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	$50\frac{1}{2}$	$50\frac{5}{8}$	$50\frac{5}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5 "	$98\frac{3}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 5 "	$39\frac{7}{8}$	$40\frac{1}{8}$	$39\frac{7}{8}$
Dito dito	" 4 "	38	$38\frac{3}{8}$	38
VENEZUELA,	" $3\frac{1}{4}$ "	$48\frac{1}{4}$	—	—
MEXICO,	" 5 "	$34\frac{9}{16}$	$34\frac{5}{8}$	$34\frac{5}{8}$
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{3}{4}$	$4\frac{13}{16}$	—

Grieken $4\frac{15}{16}$.

Braz. 1839, £ 100, 5 pCt. 98.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.60 à 70.

Wissel-Disconto 2.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.